The New Strategic Arms Reduction Treaty

Asiantuntijalausunto puolustusvaliokunnalle 14.10.2020

Ulkoasiainneuvos Jarmo Viinanen, ulkoministeriön asevalvontayksikkö

Yhdysvaltain ja Venäjän presidentit allekirjoittivat *New Strategic Arms Reduction Treatyn* (New START) Prahassa 8.4.2010 ja sopimus astui voimaan 5.2.2011. Uusi sopimus korvasi aiemman, 1991 solmitun START-sopimuksen, jonka voimassaolo päättyi joulukuussa 2009 ja mitätöi 2002 solmitun SORT-sopimuksen (Strategic Offensive Reductions Treaty).

New START-sopimus asettaa ylärajan kummankin osapuolen käytössä oleville (deployed) strategisille ydinaseille, näiden kantolaitteille sekä laukaisualustoille. Kummallakin osapuolella voi olla käytössä korkeintaan:

- 1550 strategista ydinkärkeä tai ydinpommia
- 700 mannertenvälistä ohjusta, sukellusveneestä laukaistavaa ohjusta tai ydinaseen käyttöön osoitettua pommikonetta
- 800 laukaisualustaa (siilot, sukellusvenelaukaisualustat, pommikoneet)

New START-sopimuksen asettamat enimmäismäärät ovat noin 30% pienemmät kuin SORT-sopimuksessa ja 74% pienemmät kuin aiemmassa START-sopimuksessa. Rajoitukset astuivat voimaan seitsemän vuotta sopimuksen voimaantulosta, 5.2.2018.

Sopimuksen verifikaatio perustuu tietojen vaihtoon, paikan päällä tehtäviin tarkastuksiin sekä kansallisten teknisten keinojen käyttöön.

New START-sopimuksen voimassaolo päättyy 5.2.2021. Sopimuksen voimassaoloa voidaan kuitenkin jatkaa korkeintaan viidellä vuodella osapuolten yhteisellä päätöksellä. Jatkosta päättäminen ei edellyttäisi uutta ratifiointia Yhdysvaltain senaatissa tai Venäjän Duumassa.

Venäjä on useaan otteeseen ilmoittanut kiinnostuksestaan jatkaa sopimusta muuttumattomana viidellä vuodella, helmikuuhun 2026 asti.

Yhdysvallat on ilmoittanut sopimuksen jatkamisen ehdoksi Venäjän sitoutumisen neuvotteluihin uudesta sopimuksesta,

- joka kattaisi kaikki ydinaseet
- jonka verifikaatio olisi nykyistä vahvempi
- johon Kiina liittyisi

Osapuolet ovat käyneet keskusteluja New START-sopimuksen jatkamisesta ja mahdollisen uuden sopimuksen sisällöstä. Viimeisin keskustelukierros käytiin Helsingissä 5.10.2020.